

Stanovisko Európskeho hospodárskeho sociálneho výboru – Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Európsky systém pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS) a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (EÚ) č. 515/2014, (EÚ) 2016/399, (EÚ) 2016/794 a (EÚ) 2016/1624

[COM(2016) 731 final 2016-357-COD]

(2017/C 246/05)

Spravodajca: **Jan SIMONS (NL – I)**

Konzultácia	Európska komisia, 17.2.2017 Európsky parlament, 19.1.2017
Právny základ	článok 304 Zmluvy o fungovaní Európskej únie
Príslušná sekcia	sekcia pre zamestnanosť, sociálne veci a občianstvo
Prijaté v sekcii	3.4.2017
Prijaté v pléne	27.4.2017
Plenárne zasadnutie č.	525
Výsledok hlasovania (za/proti/zdržalo sa)	184/0/4

1. Závery a odporúčania

1.1. EHSV sa domnieva, že zámer vytvoriť Európsky systém pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS) na zisťovanie rizík spojených s cestujúcimi oslobodenými od vízovej povinnosti, ktorí cestujú do schengenského priestoru, je v súčasnej dobe nevyhnutným krokom, ktorý je v súlade s hrozbami zapríčinenými vonkajšími a vnútornými okolnosťami.

1.2. Výbor víta skutočnosť, že systém ETIAS zapadá do celkovej stratégie EÚ v oblasti migrácie a bezpečnosti tak, ako ju Komisia vymedzila v roku 2011 v rámci programu pre inteligentné hranice, a že informácie získané prostredníctvom tohto systému umožnia predbežné overenie možných bezpečnostných rizík alebo rizík vyplývajúcich z neregulárnej migrácie s cieľom chrániť občanov EÚ proti osobám vstupujúcim na územie EÚ so zlým úmyslom.

1.3. Výbor dôrazne upozorňuje, že systém ETIAS by mal v plnej miere rešpektovať základné práva žiadateľov a zabrániť akejkoľvek diskriminácii. Všetky údaje, najmä údaje s citlivými informáciami týkajúcimi sa zdravia, vzdelávania, kriminality atď., získané prostredníctvom systému, musia byť chránené a prístup k nim by sa mal prísne obmedziť na orgány vyšetrojúce trestnú činnosť, terorizmus, nelegálne prisťahovalectvo a iné hrozby. Systém ETIAS musí taktiež rešpektovať právo žiadateľov odvolať sa proti zamietnutiu poskytnúť im cestovné povolenie alebo ho odňať.

1.4. Výbor si uvedomuje, že treba vyriešiť mnohé technické otázky týkajúce sa systému ETIAS, najmä pokiaľ ide o interoperabilitu a prepojitelnosť s ostatnými systémami na zhromažďovanie údajov a riadenie. Systém ETIAS by sa mal zakladať na rovnováhe medzi rizikami a bezpečnosťou a súčasne zabrániť nárastu administratívnej záťaže a prekážok pre návštevníkov, ktorí často cestujú do EÚ na obchodné účely, z dôvodu štúdia, aby im bola poskytnutá lekárska starostlivosť atď.

1.5. Komisia a Rada by mali venovať pozornosť aj politickým aspektom týkajúcim sa zavedenia systému ETIAS. Príslušné krajiny by mali byť informované o dôvodoch povinnosti získať cestovné povolenie napriek bezvízovému režimu a o výhodách vyplývajúcich z umožnenia bezproblémového a rýchleho prechodu hraníc pre cestujúcich s cestovným povolením. Komisia by takisto mala zabezpečiť, aby akékoľvek prípadné recipročné opatrenia zo strany príslušnej krajiny pre občanov EÚ boli úmerné opatreniam prijatým zo strany EÚ.

1.6. Systém ETIAS by mal zohľadňovať osoby, ktoré nemajú možnosť požiadať o povolenie online, a poskytnúť „miesta na podanie žiadosti“ pre žiadateľov na hlavných letiskách, v námorných prístavoch a takisto na hlavných pozemných hraničných priechodoch. Všetci žiadatelia by mali mať možnosť využívať služby sprostredkovateľov, ako sú cestovné kancelárie alebo dopravné spoločnosti. Avšak sprostredkovatelia, ktorí si účtujú poplatky za svoje služby, by sa mali monitorovať a hodnotiť prostredníctvom delegácií EÚ v tretích krajinách.

1.7. Okrem toho bude potrebné náležite vymedziť kritériá pre navrhované kategórie štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí budú oslobodení od povinnosti získať cestovné povolenie, pokiaľ ide o migráciu a bezpečnostné alebo zdravotné riziká.

1.8. Výbor žiada, aby sa našli riešenia pre členské štáty, ktoré ešte v plnej miere neuplatňujú schengenské *acquis* (Bulharsko, Chorvátsko, Cyprus a Rumunsko), a preto nemajú prístup k schengenskému informačnému systému (SIS), vízovému informačnému systému (VIS) a systému vstup/výstup (EES).

2. Súvislosti

2.1. Občania Európskej únie od orgánov očakávajú, že zabezpečia ich bezpečnosť v otvorenej Európe. Počítajú s tým, že vonkajšie hranice schengenského priestoru sa riadia účinne, tak aby sa predišlo neregulárnej migrácii, zabezpečila sa väčšia vnútorná bezpečnosť a voľný pohyb osôb v rámci schengenského priestoru a aby sa vo svete mobility uľahčilo prekračovanie vonkajších hraníc EÚ.

2.2. V súčasnosti môže do Európskej únie cestovať bez víz približne 1,4 miliardy osôb z asi 60 krajín na celom svete ⁽¹⁾ a využívať výhody vyplývajúce zo zásady reciprocity, ktoré sú priznané aj občanom EÚ a uľahčujú ich bezvízové cestovanie do zahraničia. Počet štátnych príslušníkov tretích krajín oslobodených od vízovej povinnosti, ktorí cestujú do krajín schengenského priestoru, sa bude naďalej zvyšovať, pričom v porovnaní s rokom 2014, keď tento počet dosiahol 30 miliónov, sa očakáva, že do roku 2020 sa toto číslo bude pohybovať v rozpätí od 39 do 40 miliónov osôb, čo predstavuje nárast o 30 % ⁽²⁾.

2.3. Z týchto údajov vyplýva, že je potrebné zaviesť systém povolení, ktorý bude podobný systémom, ktoré už fungujú v niektorých krajinách (v USA ⁽³⁾ od roku 2009, v Austrálii ⁽⁴⁾ od roku 1996, v Kanade ⁽⁵⁾ od roku 2016), s cieľom posúdiť a riadiť prípadné riziká vo vzťahu k neregulárnej migrácii a bezpečnosti, ktoré predstavujú štátni príslušníci tretích krajín cestujúci do EÚ, avšak jednoduchším spôsobom, aký predstavuje štandardný vízový režim, ktorý bude pre cestujúcich menej náročný, a v súlade s cieľmi politiky EÚ v oblasti liberalizácie vízového režimu.

2.4. V porovnaní so štátnymi príslušníkmi tretích krajín, ktorí podliehajú vízovej povinnosti, v prípade štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí sú od tejto povinnosti oslobodení, majú orgány určené na presadzovanie práva pred príchodom týchto osôb na schengenské hranice len málo informácií o rizikách, ktoré môžu predstavovať. Doplnenie tejto chýbajúcej vrstvy údajov a posudzovania rizík v súvislosti s cestujúcimi oslobodenými od vízovej povinnosti by prinieslo významnú pridanú hodnotu k existujúcim opatreniam na zachovanie a posilnenie bezpečnosti schengenského priestoru a umožnilo by cestujúcim oslobodeným od vízovej povinnosti naplno využívať výhody bezvízového režimu.

2.5. Komisia vo svojom programe inteligentných hraníc z roku 2011 uviedla, že treba zabezpečiť modernejšie a efektívnejšie riadenie toku cestujúcich na vonkajších hraniciach EÚ prostredníctvom využitia nových technológií s cieľom zjednodušiť život cudzincom, ktorí často cestujú do EÚ, a lepšie monitorovať štátnych príslušníkov tretích krajín prekračujúcich hranice.

⁽¹⁾ Albánsko, Andorra, Antigua a Barbuda, Argentína, Austrália, Bahamy, Barbados, Bosna a Hercegovina, Brazília, Brunej, Kanada, Čierna Hora, Čile, Kolumbia, Kostarika, Dominika, Grenada, Guatemala, Honduras, Hongkong, Izrael, Japonsko, Južná Kórea, Kiribati, Macao, Macedónsko, Malajzia, Marshallove ostrovy, Maurícius, Mexiko, Mikronézia, Moldavsko, Monako, Nový Zéland, Nikaragua, Palau, Peru, Panama, Paraguaj, Spojené arabské emiráty, Spojené štáty americké, Svätý Krištof a Nevis, Svätá Lucia, Svätý Vincent a Grenadíny, Salvádor, Samoa, San Maríno, Srbsko, Seychely, Singapur, Šalamúnove ostrovy, Taiwan, Tonga, Trinidad a Tobago, Tuvalu, Uruguaj, Vanuatu, Vatikán, Venezuela, Východný Timor a britskí občania Spojeného kráľovstva, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi Spojeného kráľovstva v zmysle práva Únie.

⁽²⁾ Bezvízový režim bol v súčasnosti dohodnutý alebo sa o ňom rokuje s Ukrajinou, Gruzínskom, Kosovom a Tureckom.

⁽³⁾ 30 miliónov žiadostí ročne.

⁽⁴⁾ 1 milión žiadostí ročne.

⁽⁵⁾ 3 milióny žiadostí ročne.

2.6. Nové hrozby a výzvy, ktoré sa objavili v nasledujúcich rokoch, si vyžiadali revíziu pôvodného programu inteligentných hraníc a po predložení technických štúdií a konzultačnom procese, bol v roku 2016 zverejnený nový legislatívny návrh nariadenia, ktorým sa zriaďuje systém vstup/výstup. EHSV prijal svoje stanovisko o systéme vstup/výstup v septembri 2016⁽⁶⁾. Cieľom nedávno navrhutej zmeny Kódexu schengenských hraníc⁽⁷⁾ so zámerom posilniť porovnanie s príslušnými databázami (SIS a databáza Interpolu o odcudzených alebo stratených cestovných dokladoch a iné európske databázy) na vonkajších hraniciach, je zaviesť povinné kontroly všetkých štátnych príslušníkov tretích krajín, ako aj občanov EÚ pri vstupe na územie Európskej únie, ako aj pri výstupe.

2.7. Komisia v záujme dokončenia tohto procesu revízie zverejnila návrh na zriadenie európskeho systému cestovných informácií a povolení (ETIAS) s cieľom posilniť bezpečnostné kontroly cestujúcich uplatňujúcich právo na bezvízový styk⁽⁸⁾. ETIAS bude automatizovaný systém vytvorený na identifikáciu akýchkoľvek rizík spojených s cestujúcimi oslobodenými od vízovej povinnosti, ktorí cestujú do schengenského priestoru, a so zreteľom na skutočnosť, že od roku 2021 sa očakáva zvýšenie počtu žiadostí na 40 miliónov⁽⁹⁾.

2.8. Informácie zhromaždené prostredníctvom systému umožnia predbežné overenie možných bezpečnostných rizík alebo rizík týkajúcich sa neregulárnej migrácie, pričom budú v plnej miere rešpektované základné práva a ochranu údajov.

2.9. Povolenie ETIAS nie je vízum. Štátni príslušníci krajín oslobodených od vízovej povinnosti budú aj naďalej môcť cestovať bez víz, ako povinná podmienka pre vstup do schengenského priestoru vzdušnou, námornou alebo vnútrozemskou dopravou sa však od nich bude vyžadovať, aby pred cestou získali cestovné povolenie po uhradení poplatku (navrhovaná suma je 5 EUR). Prostredníctvom systému sa bude vykonávať automatická kontrola s cieľom rozhodnúť o tom, či povoliť alebo zamietnuť žiadosť o cestu do EÚ (očakáva sa, že 95 % žiadostí bude vybavených pozitívne), alebo, ak to bude potrebné, dodatočné predbežné manuálne kontroly a následne sa rozhodne o tom, či bude cestovné povolenie vydané alebo zamietnuté. Výsledok tohto postupu sa oznámi žiadateľovi vo veľmi krátkej lehote (v priebehu niekoľkých minút alebo maximálne do 72 hodín, ak sú potrebné dodatočné kontroly). Konečné rozhodnutie o udelení alebo zamietnutí vstupu budú vždy prijímať pracovníci vnútroštátnej pohraničnej stráže vykonávajúci kontroly na hraniciach podľa Kódexu schengenských hraníc.

2.10. Prostredníctvom predbežného overenia cestujúcich z tretích krajín oslobodených od vízovej povinnosti sa však uľahčia hraničné kontroly a zabezpečí sa koordinované a harmonizované posudzovanie rizika, ktoré môžu predstavovať štátni príslušníci tretích krajín, a podstatne sa zníži počet zamietnutí vstupu na hraničných priechodoch. Hoci cestovné povolenie je platné 5 rokov alebo do skončenia platnosti cestovného dokladu, môže byť odvolané alebo zrušené, ak sa už neplnia podmienky jeho vydania.

2.11. V navrhovanom nariadení sa uplatňuje všeobecná zásada, že systém ETIAS je postavený na interoperabilite informačných systémov, v ktorých bude vyhľadávať, a na opätovnom využití komponentov vyvinutých pre tieto informačné systémy, najmä pre systém vstup/výstup (EES). Vďaka tomuto prístupu sa pri zriaďovaní a prevádzke systému ETIAS dosiahnu značné úspory nákladov. Systémy ETIAS a EES by mali spoločné úložisko osobných údajov štátnych príslušníkov tretích krajín, pričom doplňujúce údaje zo žiadosti podanej v systéme ETIAS (ako napr. informácie o pobyte, odpovede na doplňujúce otázky, IP adresa atď.) a záznamy o vstupe/výstupe zo systému EES by sa uchovávali samostatne, ale by boli s týmto zdieľaným a jednotným identifikačným súborom prepojené. Tento prístup je v úplnom súlade so stratégiou interoperability a bude zahŕňať všetky primerané záruky ochrany údajov.

2.12. Europol bude zapojený do vypracovania pravidiel preverovania a kontrolného zoznamu systému ETIAS, ktorý bude pozostávať z údajov týkajúcich sa osôb, ktoré sú podozrivé zo spáchania trestného činu alebo z účasti na trestnom čine, alebo osoby, v súvislosti s ktorými existujú konkrétne skutočnosti alebo opodstatnené dôvody, na základe ktorých by bolo možné domnievať sa, že spáchajú trestné činy, alebo predstavujú iné bezpečnostné a zdravotné riziko.

⁽⁶⁾ Stanovisko systému vstup/výstup – spravodajca Cristian Pirvulescu (Ú. v. EÚ C 487, 28.12.2016, s. 66).

⁽⁷⁾ COM(2015) 670.

⁽⁸⁾ Návrh nariadenia Európskeho parlamentu a Rady, ktorým sa zriaďuje Európsky systém pre cestovné informácie a povolenia (ETIAS) a ktorým sa menia a dopĺňajú nariadenia (EÚ) č. 515/2014, (EÚ) 2016/399, (EÚ) 2016/794 a (EÚ) 2016/1624 [COM (2016) 731 final zo 16. novembra 2016].

⁽⁹⁾ Podľa odhadov Európskej komisie sa predpokladá, že bude spracovaných asi 107 000 žiadostí za deň, z toho 5 % manuálne. 3 až 5 % z týchto prípadov by sa mohlo vybať v rámci centrálnej jednotky a zvyšok by bol pridelený vnútroštátnym jednotkám.

2.13. Informačný systém ETIAS vyvinie Agentúra EÚ na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (eu-LISA), ktorá bude zabezpečovať aj jeho technické riadenie. Náklady na vývoj systému ETIAS sa odhadujú na 212,1 milióna EUR a priemerné náklady na ročnú prevádzku na 85 miliónov EUR. Systém ETIAS by mal začať fungovať už v roku 2020.

3. Všeobecné pripomienky

3.1. EHSV sa domnieva, že zámer Komisie vytvoriť systém ETIAS je v súčasnosti nevyhnutným krokom, ktorý reaguje na hrozby v dôsledku vonkajších a vnútorných okolností. Tento krok nemusí byť vítaný zo strany cestujúcich z tretích krajín s bezvízovým režimom, ale zapadá do celkovej stratégie EÚ v oblasti migrácie a bezpečnosti tak, ako ju Komisia vymedzila v roku 2011 vo svojom programe inteligentných hraníc.

3.2. Výbor konštatuje, že cieľom návrhu systému ETIAS je vyplniť medzeru v riadení vonkajších hraníc EÚ, ktorá umožňuje, aby občania krajín oslobodených od vízovej povinnosti prekračovali hranice EÚ bez toho, aby boli k dispozícii primerané informácie o týchto štátnych príslušníkoch tretích krajín pred ich príchodom na hranice schengenského priestoru, pokiaľ ide o riziko, ktoré môžu predstavovať.

3.3. Návrh na zavedenie systému ETIAS sa zameriava na technické aspekty systému, jeho riadenie, potrebné informačné technológie, interoperabilitu a prepojitelnosť s inými systémami na zhromažďovanie a analýzu údajov⁽¹⁰⁾. Výbor si uvedomuje mimoriadnu zložitost týchto otázok a potrebu vyriešiť mnohé technické otázky, tak aby systém mohol začať po jeho plánovanom spustení v roku 2021 v plnej miere fungovať. Systém ETIAS by sa mal snažiť dosiahnuť rovnováhu medzi rizikami a bezpečnosťou a súčasne zabrániť nárastu administratívnej záťaže a prekážkam pre všetky osoby, ktoré často cestujú do EÚ, najmä na obchodné účely, za prácou, z dôvodu výskumu alebo štúdia.

3.4. Výbor je presvedčený, že Komisia a Rada by mali venovať pozornosť aj politickým aspektom spojeným so zriadením systému ETIAS a príslušným krajinám by mali vysvetliť dôvody jeho zriadenia vrátane výhod, ktoré umožnia hladký a rýchly prechod hraníc pre cestujúcich s cestovným povolením a zabezpečia primeranú úroveň bezpečnosti a zároveň umožnia, aby požiadavky týkajúce sa informácií potrebných na vydanie takéhoto povolenia boli jednoduchšie a menej zaťažujúce, ako v prípade štandardného postupu vydávania víz. Komisia by takisto mala zabezpečiť, aby akékoľvek prípadné recipročné opatrenia prijaté zo strany príslušných krajín pre občanov EÚ boli úmerné opatreniam prijatým zo strany EÚ.

3.5. Výbor odporúča, aby boli príslušné krajiny včas informované o navrhovanom systéme a aby sa uskutočnili potrebné informačné kampane, tak aby boli cestujúci riadne informovaní a aby sa systém zavádzal postupne, a to najprv na dobrovoľnom základe, predtým, než sa stane povinným potom, ako bude riadne zavedený a technicky realizovateľný.

3.6. Výbor vyzýva Komisiu, aby rozhodla o možných formách spolupráce s bezpečnostnými službami EÚ a využila svoje skúsenosti pri určení rizikových profilov a zostavení kontrolného zoznamu systému ETIAS.

3.7. Výbor vo svojom stanovisku o balíku predpisov o inteligentných hraniciach zdôraznil, že treba prísne dodržiavať základné práva, zásadu nediskriminácie a využívať procedurálne a inštitucionálne prostriedky, aby sa zabezpečilo, že všetky údaje zhromaždené a uložené v systéme budú chránené a vhodne využívané⁽¹¹⁾. Týka sa to najmä citlivých osobných údajov o vzdelávaní, zdraví, kriminalite atď. Výbor v tejto spojitosti opakovane zdôrazňuje a žiada, aby bol prístup k údajom týkajúcim sa cestovného povolenia prísne obmedzený na orgány vyšetrojúce trestnú činnosť, terorizmus, nezákonné prisťahovalectvo a iné hrozby.

⁽¹⁰⁾ SIS II, VIS, EES, Eurodac, ECRIS, Europol, databázy Interpolu (SLTD, TDAWN).

⁽¹¹⁾ Ú. v. EÚ C 271, 19.9.2013, s. 97.

3.8. Výbor podporuje navrhovanú štruktúru systému ETIAS, ktorá by mala pozostávať z informačného systému, centrálnej jednotky ETIAS v rámci európskej pohraničnej a pobrežnej stráže (EBCG) a vnútroštátnych jednotiek. Bude potrebné, aby všetky členské štáty monitorovali, či sa systém ETIAS realizuje spravodlivo a dôsledne. Výbor podporuje vytvorenie rady pre riadenie programu, ktorá je nevyhnutná na zabezpečenie účinnej interakcie medzi centrálnym vývojovým tímom a členskými štátmi, čo sa ukázalo ako veľmi užitočné počas vývoja systému SIS II.

3.9. Výbor naliehavo žiada, aby bol systém ETIAS v plnej miere interoperabilný s ostatnými európskymi informačnými systémami a prepojený s databázami Interpolu, aby sa využívali komponenty iných európskych systémov, najmä systému vstup/výstup a aby sa náležite zohľadnila aj ochrana základných práv a osobných údajov.

3.9.1. V tejto súvislosti výbor žiada Komisiu a spoluzákonodarcov, aby zohľadnili poznámky a odporúčania európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov obsiahnuté v jeho stanovisku o návrhu systému ETIAS⁽¹²⁾, najmä požiadavky týkajúce sa potreby rešpektovať podstatné rozdiely medzi migračnými a bezpečnostnými politikami, obmedziť dostupnosť osobných údajov, posúdiť spoľahlivosť a užitočnosť zhromaždených údajov o zdravotnom stave a lepšie vymedziť profilovanie pre automatické kontroly žiadostí atď.

3.10. Kontrolný zoznam systému ETIAS bude obsahovať údaje týkajúce sa osôb, ktoré sú podozrivé zo spáchania závažného trestného činu, tak ako je vymedzené v návrhu, alebo z účasti na trestnom čine, alebo osôb, v súvislosti s ktorými existujú konkrétne skutočnosti alebo opodstatnené dôvody, na základe ktorých by bolo možné domnievať sa, že spáchajú takéto závažné trestné činy alebo predstavujú iné bezpečnostné alebo zdravotné riziká. Výbor navrhuje, aby žiadatelia mali v súlade s európskymi normami právo byť informovaní o dôvodoch zamietnutia a mali možnosť odvolať sa.

4. Konkrétne pripomienky

4.1. Výbor súhlasí s tým, že doba uchovávanía údajov by mala byť stanovená na 5 rokov tak, ako sa uvádza v nariadení o systéme vstup/výstup.

4.2. EHSV zdôrazňuje, že systém ETIAS by mali byť schopný pružne a účinne reagovať na zmeny v migračných modeloch a na bezpečnostné a zdravotné riziká bez toho, aby bolo potrebné podstupovať zdĺhavé legislatívne postupy využívajúce delegované a vykonávacie akty, za predpokladu, že bude podliehať demokratickému dohľadu.

4.3. Systém ETIAS by mal zohľadňovať osoby, ktoré z akýchkoľvek závažných dôvodov nemajú možnosť podať žiadosť online. Výbor podporuje zámer poskytnúť „miesta na podanie žiadosti“ pre žiadateľov na hlavných letiskách, v námorných prístavoch a takisto na hlavných pozemných hraničných priechodoch. Všetci žiadatelia budú mať možnosť využívať služby sprostredkovateľov, ako sú cestovné kancelárie alebo dopravné spoločnosti. Avšak poplatky, ktoré si účtujú za svoje služby, by sa mali monitorovať a hodnotiť prostredníctvom delegácií EÚ v tretích krajinách.

4.4. Vzhľadom na očakávaný nárast frekvencie prekračovania vonkajších hraníc EÚ (najmä jej pozemných hraníc), mali by sa využiť všetky príležitosti na zvýšenie účinnosti hraničných kontrol tak, ako je uvedené v cieľoch nariadenia. Výbor preto navrhuje, aby boli určité informácie obsiahnuté v žiadosti o cestovné povolenie sprístupnené pohraničným orgánom.

4.5. EHSV si želá, aby sa zabránilo prípadným problémom vo fungovaní systému ETIAS v dôsledku príliš krátkej lehoty na manuálne posúdenie žiadostí o cestovné povolenie, keďže treba realizovať kvalitné preverovanie žiadateľov, ktoré bude prípadne zahŕňať konzultácie s inými členskými štátmi a Europolom. Výbor preto navrhuje, aby sa lehoty na manuálne posúdenie predĺžili a aby sa stanovili prísne kritériá pre predĺženie týchto lehôt.

4.6. Okrem toho bude potrebné náležite vymedziť kritériá pre navrhované kategórie štátnych príslušníkov tretích krajín, ktorí budú oslobodení od povinnosti získať cestovné povolenie, pokiaľ ide o migráciu a bezpečnostné alebo zdravotné riziká.

⁽¹²⁾ Stanovisko európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov 3/2017 o návrhu európskom systéme pre cestovné informácie a povolenia zo 6. marca 2017.

4.7. V súvislosti s navrhovaným poplatkom za podanie žiadosti o cestovné povolenie výbor žiada, aby boli dodržané tieto kritériá: poplatok za spracovanie žiadostí a spôsoby vyberania tohto poplatku by nemali brániť v tom, aby určité skupiny osôb mohli požiadať o cestovné povolenie, a takisto by mal fungovať ako filter, ktorý znemožní predložiť viaceré žiadosti o takéto cestovné povolenia.

4.8. Musia existovať dostatočné záruky, že systém ETIAS dokáže účinne zabrániť podvodom týkajúcim sa totožnosti, a to vrátane možného používania biometrických údajov v budúcnosti.

4.9. Výbor podporuje právo žiadateľov odvolať sa proti zamietnutiu cestovného povolenia alebo proti jeho stiahnutiu alebo zrušeniu.

4.10. EHSV upozorňuje na skutočnosť, že niektoré členské štáty ešte neuplatňujú schengenské *acquis* v plnej miere (Bulharsko, Chorvátsko, Cyprus a Rumunsko), a preto nemajú prístup k schengenskému informačnému systému (SIS), vízovému informačnému systému (VIS) a systému vstup/výstup (EES). V návrhu nariadenia sa neuvádza, akým spôsobom bude fungovať systém ETIAS v týchto krajinách a výbor preto žiada, aby sa pre ne hľadalo riešenie.

4.11. Výbor chce upozorniť na skutočnosť, že v prípade osobnej dopravy na vnútrozemských vodných cestách, ako sú výletné plavby na Dunaji, v rámci ktorých sa v štáte mimo EÚ alebo mimo schengenského priestoru môžu nalodiť noví cestujúci, ktorí nepotrebujú víza na vstup do EÚ, sa systém ETIAS bude musieť uplatňovať na prekračovanie hraníc schengenského priestoru po vode.

V Bruseli 27. apríla 2017

Predseda
Európskeho hospodárskeho a sociálneho výboru
Georges DASSIS
